

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของชมรมสร้างสุขภาพ หมู่ที่ 6 บ้านบางท่าช้าง ตำบลโพนางตำออก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ด้วยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพการดำเนินงาน การแสวงหาแนวทางและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาและปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ประชากรในการวิจัยมี 2 กลุ่มได้แก่ ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือคณะกรรมการชมรมสร้างสุขภาพและสมาชิกชมรมสร้างสุขภาพ 30 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมสร้างสุขภาพ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พระภิกษุ และครู 76 คน ผลการวิจัยที่สำคัญคือ

1. กลุ่มหรือชมรมด้านสุขภาพในหมู่บ้านบางท่าช้างมี จำนวน 10 กลุ่ม และต่างมีคณะกรรมการและจัดกิจกรรมกันเองสำหรับคณะกรรมการชมรมสร้างสุขภาพนั้น มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไว้ชัดเจนแต่ยังไม่มีการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ไม่มีการวางแผนการจัดกิจกรรมอย่างชัดเจนแต่จะใช้วิธีนัดหมายเป็นครั้ง ๆ ไปจึงทำให้การจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ส่วนทรัพย์สินของชมรมมีผู้ดูแลรับผิดชอบแต่ไม่มีการจัดทำทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน เรื่องที่สมาชิกชมรมสร้างสุขภาพต้องการให้จัดมากที่สุด ได้แก่ เรื่องอาหารปลอดภัย

2. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของชมรมสร้างสุขภาพ ในหมู่บ้าน บ้านบางท่าช้าง ประกอบด้วยกิจกรรมและดัชนีชี้วัดใน 2 โครงการ คือ โครงการพัฒนาการบริหารจัดการชมรมสร้างสุขภาพ และโครงการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องอาหารปลอดภัยในชุมชนของชมรมสร้างสุขภาพ

3. ผลการพัฒนาทำให้กลุ่มและชมรมทั้งหมดในหมู่บ้านบาลท่าช้างเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของชมรมสร้างสุขภาพโดยมีผู้สมัครเป็นสมาชิกชมรมสร้างสุขภาพ ซึ่งลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.70 การดำเนินงานของชมรมสร้างสุขภาพนั้น มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และมอบภารกิจในแต่ละตำแหน่งซึ่งบันทึกไว้ชัดเจนมีการทำแผนการดำเนินงานของชมรมสร้างสุขภาพ โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินการเรื่องอาหารปลอดภัย ได้แก่การจัดตั้งกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษ 1 กลุ่ม และจัดหาสถานที่สำหรับจำหน่ายพืชผักปลอดสารพิษ 1 แห่ง มีการเฝ้าระวังตรวจแนะนำสารปนเปื้อนในแหล่งจำหน่ายอาหารครบทุกแห่ง และมีการให้ความรู้ทางหอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้าน พร้อมทั้งจัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ไว้ที่ศูนย์สาธิตการตลาดในหมู่บ้าน มีการจัดนิทรรศการเรื่องอาหารปลอดภัยในหมู่บ้าน 1 ครั้ง ซึ่งมีผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ จำนวน 137 คน โดยผู้เข้าชมพึงพอใจทุกกิจกรรมที่จัดในระดับดี นอกจากนี้ยังปรากฏว่าผู้ชมที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของชมรมสร้างสุขภาพ จำนวน 28 คน สมัครเข้าเป็นสมาชิกชมรมดังกล่าวด้วย

The purpose of this research aims to develop management of health club at Moo 6, Ban Bangtachang Phonangdam-og Subdistrict, Sapphaya District, Chainat Province by using Participatory Action Research which started with studying the condition of management, working out the main guidelines, key performance indicators for success and activity practice for development. The population consisted of 2 groups: 30 committee members and members of health club who play important parts in development and 76 others involved, i.e. persons who are not members of health clubs, local governing officers, public health officers, monks, and teachers.

The findings were as follows:

1. there were 10 groups of health clubs in Banbangtachang Village; each had its own committee and activities; its duties were divided clearly, however, management according to the duties hadn't been done, a clear activity management plan was lacking, there was no continuity, activities were only done sporadically, no documentary record as evidence for club property existed though there was a person in charge. The issue the health club members were most concerned with was food hygiene.

2. guidelines to develop the health club management of this village consisted of activities and key performance indicators for success of the 2 projects, i.e. a project to develop health club management and a project on learning activity management about food hygiene in the community of the health club.

3. the development caused every club in the village participating to be part of a health club network as evidenced by an increasing membership of 36.70%. As for health club management, the responsibilities of each position were set and recorded clearly. A health club management plan was created with regular management. Regarding food hygiene, a group growing non-toxic vegetables was set up and sought a sales outlet, guarding against contaminants in every food shop, advertising this knowledge by use of village broadcasting towers, including publicization at a marketing demonstration in the center of the village; a food hygiene exhibition was held in the village with 137 participants. Everyone was satisfied with all the activities which were rated at a good level. Furthermore, 28 persons applied for health club membership.